

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICĂȘCĂ-CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Cum putem acționa în parohie cu ajutorul fondului milelor sau al săracilor?*)

De Preotul **Emilian Căpitan.**

Problema este atât de importantă, încât am putea zice chiar, că nu putem acționa deloc în parohie, dacă nu avem fondul milelor. Pentru că oricât ar fi de frumos serviciul săvârșit de noi și oricât ar fi fost de însuflețită și interesantă cuvântarea rostită de noi, chiar la fiecare ocaziune, toate vor rămânea fără efect sau cel puțin nu vor produce rezultatul dorit până atunci, până când cuvântul nostru de propovăduire nu va fi urmat și de fapte, în consonanță, totdeauna, cu cele propovăduite de noi. Oricât au fost de frumoase cuvintele rostite de Domnul nostru Iisus Hristos, oricât au fost de sublime parabolele sale și cu oricâtă sete sufletească au fost ele ascultate de mulțimile copleșite de griji, de dureri și de neajunsuri, ele totuși nu ar fi intrat niciodată în inimile mulțimilor necăjite, dacă nu erau însoțite la tot pasul de faptele Mântuitorului. Așa și noi, urmașii Sf. Apostoli și ucenici ai Domnului, numai așa vom călca cu adevărat pe urmele indicate de marele nostru învățător, dacă vom ști să punem în aplicare dumnezeieștile Sale învățături. Intre aceste de cea mai mare importanță este porunca Mântuitorului despre dragoste. Ear dragostea culminează în mila, ce-o simțim față de aproapele și la urmă în ajutorarea lui efectivă. „Că de va fi, fratele sau sora, goi și lipsiți de hrana cea de toate zilele și va zice cineva dintru voi: mergeți cu pace, încălziți-vă și vă săturați și nu le-ar da lor cele de treabă trupului, ce folos ar fi:” (Iacob II. 15—16.)

Nicăiri nu se ilustrează mai plastic, decât în pilda Samarineanul milostiv, cum trebuie îndeplinită această datorință față de aproapele. Dar Samarineanul, din sf. evanghelie, nu ar fi putut unge pe cel căzut între tâlhari — pe lângă toată mila, ce-o simțea față de dânsul — dacă nu ar fi avut îndemână unt de lemnul necesar, nu l-ar fi putut pune pe asinul său, de nu avea asin și nici în grija ospătarului nu l-ar fi putut da, dacă nu avea cu ce să plătească! Biserica creștină trebuie să aibă azi, pe pământ, rolul Samarineanului milostiv. Și ca să-și poată îndeplini acest rol, trebuie și ea să aibă, pe lângă însuflețirea slugitorilor săi și mijloacele necesare, sau unt de lemnul și dinarii necesari, pentru ajutorarea celor neputincioși și a celor lipsiți.

Creștinii cei dintâi — după cum cetim în Acta IV. 34 au înțeles pe deplin, ce înseamnă dragostea față de aproapele. În măsură, în care creștinii s'au înmulțit, Biserica a căutat să-și facă cu tot mai mare râvnă, datoria de-a propovădui dragostea această, căutând ea însăși să premergea totdeauna cu pildă în toate acțiunile menite să pună în aplicare aceasta poruncă mare a Mântuitorului. E atât de mare numărul spitalelor și asilurilor zidite și susținute, cu mari jertfe, de Bisericile creștine, lucând ele vorbesc singure despre râvna și dragostea, ce s'a depus și se depune în ele, pentru ajutorarea aproapelui. Dar până când bisericile din Apus, chiar și sectele, dispun de atâtea fonduri, încât pot să ajute — cu scopuri de propagandă — și pe fii altor biserici, din alte țări și chiar din alte continente, până atunci Biserica noastră, afară de epitetele de

*) Din problemele puse prin Circulara Nr. 6085/1928 a

autonomă „dominantă” și altele, nu dispune aproape de nimica. Biserica noastră din Ardeal și-a jertfit toată vloga și tot avutul său pentru Neam. În timp ce alte biserici și-au adunat fonduri, noi am cheltuit cel din urmă ban pentru cultura acestui Neam, dar în clipa supremă pe care Ea a pregătit-o și care trebuie în parte măcar să o facă părtașe de bucuria, la care cu drept cuvânt se aștepta, în clipa aceea supremă Biserica noastră s'a văzut săracă și părăsită de toată lumea. În situația, ce i-sa creiat după războiu, ea trebuie să lupte, cu aceeași insufletire, pentru ca să apere sufletul acestui neam de învățăturile primejioase, prin cari apostolii mincinoși vor să ne înstrăineze poporul de Biserică și de legea strămoșilor noștri. Lupta aceasta se dă între noi, cari suntem atât de săraci și între streinii, cari se joacă cu milioanele venite chiar din alte țări. În lupta această propoveduirea noastră cu graiul — oricât ar fi ea de frumoasă — se va izbi tot deauna neputincioasă de ajutoarele împărțite de streini chiar între fii lipsiți ai Bisericii noastre. Ar fi foarte greșit să ne sinămgim cu nădejdea, că Statul, care a „secularizat” averile bisericesti în vechiul Regat și le-a expropriat la noi, ar fi greșit să nădăjduim că acel Stat ar mai veni vre-odată cu ceva în ajutorul nostru. Ba trebuie să ne temem chiar că într'o zi ni se va lua și ajutorul, ce ni se mai dă azi.

Nu mai încapă deci nici o îndoială, că Biserica noastră trebuie singură să-și creeze fondurile, de cari are nevoie. Și nainte de toate fondul milelor sau fondul pentru ajutorarea săracilor și bolnavilor. E greu lucrul acesta? Nimica nu e ușor! Dar oricât ar fi de greu, trebuie să se creeze și să se mărească! Fondul acesta e o armă de luptă, fără de care în zilele noastre nu se mai poate lupta. Lumea s'a depărtat mult de Dumnezeu și de învățăturile Lui. Deodată cu slăbirea credinței a slăbit și dragostea față de aproapele. Sunt tot mai mulți — mai ales dela războiu încoaci — bogați, cari trăesc în porfiră și vison, veselindu-se în toate zilele luminate, fără să aibă vreme, să vadă rănile și să audă vaietele celor nenorociți. Măcar că Lazarii de acum se deosebesc mult de acel Lazar din sf. evanghelie, care se mulțumia cu fărîmăturile, ce cădeau de pe masa celui bogat. Lazarii de acum știu, că și ei sunt oameni și-și cer drepturile cu o îndrăzneală tot mai mare. Cele două tabere stau față în față gata în orice clipă să se sfășie. În vâlmășeala acestei lupte se amestecă glasuri răgușite de profeți mincinoși, amăgind

mulțimile nenorocite cu raiul pământesc și instigând împotriva Bisericii și contra actualei ordine sociale. Biserica este prezentată, ca o instituție pusă în solda dușmanilor celor mulți și nenorociți. Și minciuna aceasta înstrăinează mai ales la orașe, zi de zi tot mai multe suflete dela Dumnezeu. Prin fondul milelor, deci prin ajutoarele, ce Biserica va acorda celor lipsiți și nenorociți, se vor spu bera dela sine acele calomnii, iar Biserica va dovedi că nu numai prin cuvântul său de propoveduire, ci și prin faptele Sale, este cea mai mare sprijinitoare a săracilor și a tuturor celor avizați la ajutor. Prin aceasta se va dovedi totodată, că religia creștină este o realitate, care nu se izolează de restul vieții, este un organism viu și activ, fără de care societatea omenească nu poate să prospereze și fără de care nu se poate înfăptui nici armonia socială.

În chip ce î-și va adună fiecare comună bisericască capitalul necesar pentru înfăptuirea și augmentarea fondului local al milelor? Aceasta se arată atât de frumos în Circularul Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Dr. G. I. G. Gh. Comșa, cu Nr. 2423—1926. Dacă mai adaugem la aceasta dărnicia poporului nostru românesc și dacă mai adaugem și puțină înfietire și râvna din partea preotului sau preoților locali și înțelegere din partea credincioșilor atunci lucrul nu va fi așa de greu! Durere, unde sunt mai mulți preoți și aceștia nu se înțeleg, lucrul va merge mai greu, decât acolo, unde este numai unul singur.

Adunat odată capitalul necesar fondul milelor se poate utiliza, ca mijloc de propoveduire. Cum să se facă aceasta? E mai greu a da răspuns la aceasta întrebare, decât la toate cele de mai nainte. Nu este lucru mai ușor, decât să ai în fiecare an de Nașterea Domnului, sau cu alt prilej, o parte din dobânda capitalului menționat și să dai ajutoare, în bani, în aliment sau îmbrăcăminte celor năpăstuiți de soarte. Să dai ajutor tuturor nenorociților, nu numai celor de-o lege cu tine! Cât de mult va crește pestigiul tău, în ochii celor ce vor vedea această milostenie! Chiar sectarii, cât de mult te vor invidia! Totuș lucrul acesta nu este atât de ușor, pe cât de ușor se pare. În unul din anii trecuți s-a împărțit conducătorilor de oficii parohiale, câte 50 Lei, veniți dela loc mai înalt, să se împartă la 2 săraci din comună. Am chemat la of. parohial 2 femei, cerșetoare după toată rânduiala și le-am dat banii. Mănezi î-mi mai veni o droaie, aducându-mi fiecare vestea, că la of. parohial au venit bani dela București

și stăruiau, să le dau și lor. Zădarnic mă încercam să dovedesc cu actul oficios venit deodată cu banii și cu cele două chitanțe, că suma sosită s'a epuizat! Reclamanții nu voiau să creadă. Iată cea dintâi piedecă și cea mai mare greutate, când este vorba, de-a pune în acțiune fondul mililor. E întrebarea pe cine să ajuți? Sunt atâția cari cerșesc din bine. Alții cerșec de nevoe. Moștenirea părintească au predat-o la fel cu fiul risipitor din sf. evanghelie, ear viața și-au petrecut-o întreagă fără grija zilei de mâine și fără să pună la o parte vre-un ban alb pentru zile negre. Ajunși și unu și altu să fie avizați la mila și ajutorul altora, soarta lor va fi cu mult mai grea la sate, unde fiecare î-i cunoaște, fiecare le știe trecutul și fiecare știe, cum au ajuns în halul în care se află acum. Când am venit mai înainte, în fața consiliului parohial cu propunerea de-a lua în preliminar o sumă oarecare pentru fondul milelor, am întâmpinat rezistența mai încăpăținată decât oricând altădată, deși toți membri cons. par. erau fruntașii parohiei, în cel mai strâns înțeles al cuvântului. Ce a fost cauza? Toți membri cons. par. erau oameni bătrâni, cari cunoșteau în cele mai mici amănunte trecutul celor pe cari am avut imprudența să-i spun acolo cu numele ca pe unii ce trebuia să-i miluim. E mult mai ușoară soarta acestor nenorociți la oraș, unde trecătorii grăbiți le aruncă câte-un gologan, fără să le mai scruteze trecutul.

Mai sunt atâtea predici, cari îngreunează, la sate mai ales, augmentarea acestui fond. Dar poate și cei, cari reclamă ajutorul societății, au contribuit în decursul veacurilor la creerea acestui nume rău și acestei neîncrederi față de dânșii. Se zice, că în Anglia s'a creiat, într-un timp, un impozit, pentru ajutorarea săracilor. Dar după creerea menționatului impozit, săracii deveniră atât de numeroși, încât impozitul trebuia an de an majorat.

Dar cei avizați cu adevărat la ajutorul nostru, rămân aceiași! De cele mai multe ori aceastia nu cer nici un ajutor, căci le este greu să ceară. Mai ales pe acești trebuie să-i ajutăm.

Am înșirat numai câteva din greutățile multe, ce le întâmpinăm la înființarea și augmentarea fondului milelor. Ori câte ar fi însă greutățile și oricât de mari ar fi piedecile, ce se pun în calea acestei noble acțiuni, ea trebuie continuată cu însuflețire tot mai mare, căci fără acest fond foată activitatea noastră prezentă și viitoare, nu va mai avea nici un rezultat. Pentru a trece peste aceste greutăți, e

să nu se dea ajutoare, decât în cazuri bine motivate și numai celor, cari sunt cu adevărat avizați. Dar ca să se facă aceasta e greu! Ca să putem trece peste această greutate, ar fi bine să se zidească în fiecare parohie, în preajma sf. Biserici câte o căsuță, cât de modestă. Cu puțină însuflețire din partea preotului și cu puțină pricepere și dragoste din partea credincioșilor — acest azil al săracilor s'ar ridica cu ușurință în câteva zile, ce-i drept, cu multă oboseală, dar fără prea multe cheltuieli. Din ce s'ar susținea acest azil? Din dragostea și mila credincioșilor: Cuvintele mântuitorului „Întru cât ați făcut unuia dintre acești frați ai Mei prea mici“ Mie ați făcut: (Mateiu XXV- 40), cuvintele aceste, cari ar trebui scrise pe frontispiciul tuturor spitalelor și azilurilor, vor avea puterea dumnezească, de-a determina pe toți credincioșii, să contribuie cu prisosul lor, la ajutorarea celor nenorociți. Așa acționarea noastră va merge deodată pe două căi: pe deoparte îndemnând tot mereu la milostenie, vom țineă veșnic aprinsă, în inimile credincioșilor noștri, dragostea față de aproapele ear de altă parte, prin ajutorarea efectivă, a celor avizați la ajutor, ne împlinim o sfântă datorie și procurăm bucurie nespus de mare și dăruitorilor și celor pe cari i-am ajutat.

Din toate aceste urmează, că fondul milelor este atât de necesar pentru Biserica noastră în general și pentru fiecare comună bisericască, în special, pe cât de necesară ne este tuturor pâinea cea de toate zilele.

Ar fi bine, dacă în fiecare comună bisericască, s'ar zidi câte-o căsuță cât de modestă, care ar servi de azil pentru cei năpășuți de soarte.

Adunarea capitalului necesar pentru augmentarea fondului milelor va fi mult mai ușor acolo, unde există un Comitet al fondului milelor, ales din credincioși parohiei. Membri comitetului vor aduna bani și acolo, unde preotul nu poate fi totdeauna. Cu ajutorul acestui comitet, respective a unor membrii din acest comitet, am colectat în anul 1926 suma necesară pentru a zidi aproape din nou casa distrusă de incendiu a unui credincios sărac, lipit pământului, dăruit de bunul Dumnezeu cu 8 copii. De atunci credincioșii mei înțeleg, ce rost are fondul milelor.

Greu aște, pe cari toți le-am întâmpinat sau le întâmpinăm la augmentarea fondului milelor vor dispărea în măsura, în care vom ști să canalizăm sentimentul de jerică sau dărniciă poporului nostru și în măsura în care vom ști să ne facem respectați și ascultați de fii noștri sufletești.

Răspuns unui fost enoriaș al meu.

Iubite fiule!

Scrisoarea ta m'a impresionat adânc. Văd că te clătini și începi să-ți pierzi echilibrul sufletesc. Prea te lași influențat de curentele trecătoare ale vremurilor de astăzi. Insuși recunoști că valurile vieții te obosesc și î-ți răpesc farmecul vieții.

Mă bucur de altă parte că în aceste clipe de sbuciumare sufletească te adresezi mie, care și-am fost părinte sufletesc.

Te plângi de răutatea lumii. Ești în mare rătăcire! Individul trăește în societate, iar societatea, (oamenii) în *fond* e aceeaș, de când e lumea.

S'au schimbat credințele, condițiunile de traiu, cultura, pretenșiunile, mijloacele de comunicație și peste tot formele de manifestațiune ale vieții omului, dar *omul în fond* a rămas acelaș.

Adam în ralu a pus vina pe Eva. Fiii lui Iacob au vândut pe cel mai bun frate al lor, pe Iosif. Iuda a vândut sângele celui mai mare binefăcător al omenimei, care e Hristos. Hristos a vindecat zece leproși și numai unui s'a aflat ca să-i mulțumească pentru binefacere etc.

Aceleași păcate și aberațiuni se repetă și astăzi, în altă ediție și poate cu mai multă rafinărie.

Societatea omenească e ca grădina, în care cresc și flori și burueni; e ca pământul roditor, care dă hrană vietăților de pe fața pământului, dar cresc și plante veninoase. Omul înțelept știe să le deosebească și din iarba veninoasă face medicamente folositoare pentru vindecarea diferitelor morburii. Spini înă încă au flori și rozele încă au spini.

Oamenii înțelepți fac puțuri, din cari scot apă trebuincioasă, iar nebunul sare în puț și se înecă.

Sunt oameni cari se bucură de viață și sunt oameni cari se scârbesc de lume căzând în pesimism bolnăvicios, care distruge avântul, plăcerea de muncă și energiile omului.

Dela felul cum înțelegi lumea și lucrurile ei, depinde pacea, liniștea și fericirea omului.

Sunt oameni cari se clătină, ca trestia de vânt. Sunt oameni asemenea scoicilor de mare, pe cari valurile le aruncă în dreapta și în stânga. Sunt oameni, cari î-și întorc fața zilnic ca floarea soarelui și sunt oameni, tari, ca stânca, pe care valurile mării nu o pot mișca din loc și în fine sunt oameni asemenea soarelui, care î-și revarsă razele sale binefăcătoare, fără considerare că în atmosfera pământului sunt nori sau că pe pământ se află mocirlă și scârbă.

Înțelepciunea înțelepciunilor este ca omul să-și stabilească echilibrul sufletesc. Baza acestui echilibru este credința și nădejdea în bunătatea, dreptatea și iubirea lui Dumnezeu. Hrana zilnică a sufletului trebuie să fie munca cinstită și rugăciunea către Părintele ceresc, isvorul tuturor bunătăților.

Astfel sufletul nostru va fi o cetățuie inexpugnabilă va fi un isvor de viață, de bucurie, bunătate, dreptate liniște și dragoste creștinească, un isvor de râvnă pentru munca cinstită. Sufletul, eul nostru va fi o lume mică în lumea cea mare, un far luminos, pe care valurile vieții nu-l va putea clătina.

Totul depinde, cum cuprinzi rostul vieții și cum înțelegi să întrebuițezi darurile primite dela Dzeu.

Când se va curăți atmosfera sufletelor se va curăți și atmosfera din afară a lumii deci sus să avem inimile! Omul fără credință, fără idealuri și fără voință, fără râvnă de muncă, e ca un pământ steril, e ca soarele de iarnă, care nu încălzește și nu dă viață.

Întoarce-te cu tot sufletul tău la Hristos, care este isvorul vieții. Impodobește ți sufletul cu virtuțile creștinești și atunci de sigur te vei bucura de viață, vei avea pacea și liniștea sufletului și valurile lumii acesteia nu te vor putea clătina.

Să auzim de bine!

Mihai Păcățian

Protopop Consilier ref. eparhial

Sminteala de azi.

Predică rostită în biserică din Arad

de pr. *I. Cobreanu*

Ci vedeți ca nu cumva slobozenia voastră aceasta să fie sminteală celor slabi.

(I Cor. 8, 9.)

Prea Sfințite Părinte.

Dreptmăritorilor creștini.

În anii trecuți m'am ocupat la Dumineca lăsatului de carne cu tâlcuirea Evanghellei. De data asta am luat un stih din cartea întâia cea către Corinteni a sfântului Apostol Pavel, care st h, împreună cu altele a fost citit chiar azi.

Historicul acestei părți este următorul. Păgânii din Corint, ca toți păgânii jertfiau idolilor mai multe animale. Cum aceeași carne nu se folosia toată la jertfă, ceea ce rămânea neconsumată, se trecea la măcelării și se vindea, țără să se mai spună că e rămasă din carnea jertfită idolilor.

Creștinii și-au pus întrebarea: Putem noi cași creștini să mâncăm din această carne? Unii cari aveau o credință luminată au zis: idolii nu sunt nimic, prin urmare să mâncăm. Alții cari nu au avut așa multă învățătură, socotiau că e necuviincios să mănânci din carnea jertfită idolilor. Cei cari se socotiau slobozi să mănăce, batjocoriau pe ceilalți pentru părerea lor, iar cei cari nu își permiteau să mănăce — deși nesocotiau și ei idolii — se scandalizau, își făceau inimă rea și osândiau pentru libertatea celor dintâi.

Nu se spune nicăiri, dar se vede, că creștinii din Corint au cerut sfântului Apostol să fie judecător între unii și alții.

Apostolul răspunde și răspunsul pe scurt e acesta:

Idolul e nimica, căci nu este alt Dumnezeu, fără numai unul. Prin urmare este jertfită sau nu, tot una face. Dacă mâncarea ar fi scopul cel mai înalt, nu ar fi păcat să o mănâci. Mâncarea nu ne face mai răi dar nici mai buni. Un lucru însă e mai mare: tu mâncând din ceea ce s'a jertfit idolilor, faci sminteală, faci sânge rău, faci inimă rea vecinului tău care nu și permite aceasta. Tu desparți și îndepărtezi pe vecinul tău dela tine, tu dărâmi credința fratelui, tu faci ca fratele tău să slăbească în credință, tu faci să piară fratele tău, pentru care Hristos a murit.

„Ci vedeți, zice sfântul Apostol, ca nu cumva slobozenia voastră aceasta să fie sminteală celor slabi!“

*

Cât ar fi de bine, dacă această învățătură și poruncă a sfântului Apostol am primi-o și noi.

Cât ar fi de bine, dacă fiecare creștin ar căuta să înconjure toate faptele și vorbele, prin care se face sminteală aproapelui și fratelui nostru.

Mi-aduc aminte de cuvintele Preasfințitului nostru Episcop din răspunsul la felicitarea de anul nou, prin care a spus, că în zilele de azi e grea chemarea bisericii noastre.

În adevăr, iubitorilor, astăzi, când atâtea păreri se isbesc una de alta, și mai ales când atâtea interese se hărțuesc pe viață și pe moarte, când atâtea patimi își atâta ură se războiesc în spiritele agitate, datoria bisericii, adevărată a noastră a tuturor, este împăciuirea și — e așa de greu să faci pace.

Corinteniile aveau neînțelegeri pentru carnea ce se jertfia idolilor de către păgâni și a trebuit să ceară ajutorul sf. Apostol. La noi neînțelegerile se țin lanț și neînțelegerile sunt pentru însăși carnea de pe trupul neamului, sunt pentru sufletele noastre și, adevăr grăiesc vouă, numai cu sfatul Celui mare întru sfat numai cu ajutorul Mântuitorului vom putea să aplanăm neînțelegerile.

O, dacă numai cei tari, dacă numai cei mari ar duce ei între ei lupta de idei, lupta de gânduri, — dar ei pare că anume caută să târască în această luptă pătimasă pe cei slabi de inger, pe cei mici.

În chipul acesta se face sminteală aproapelui, se face sânge rău, inimă rea fratelui nostru, astfel se duce la pierzare fratele nostru, pentru care a murit Hristos și au suferit moarte mii de mucenici și sute de mii de martiri.

E grozavă sminteala, pentru că e ucigașă de suflet și unde sufletul e ucis, nici trupul nu mai poate viețui.

Te tulburi pentru răul ce-l vezi sau auzi, parecă întreg sângele ți-se pornește, se tulbură, se înegrește,

se otrăvește cum se otrăvește floarea pusă în otravă.

Făcut-ați vreodată încercare cu vâpsirea florilor? Smulgeți, și rupeți o floare din grădină și puneți-o într'o sticlă cu cerneală. Prin tulpina florii, în locul sucului nutritor se ridică cerneala și colorează floarea, dar o și omoară.

Un mare scriitor arată, cum unul din cei mai mari învățați ai evului mediu a pus otravă la rădăcina unui persic. Persicul a înflorit, a dat frunze la timp, a adus și rod și rodul s'a copt, dar a murit și albina care a luat miere din floare, a pierit omida care a mâncat din frunzele persicului și au murit cei cari au mâncat din rodul persicului.

În acest chip se otrăvește sufletul neamului nostru prin sminteala ce l se aduce din partea politicianilor noștri, priu șirul lung de sminteale meșteșugite. Zic meșteșugite, pentru că cele mai multe sunt fără vreun temelu și sunt puse la cale numai din nesăbuită patimă, din interes de partid și particular, prin parlament, prin presă, prin adunări mici sau mari.

Zi de zi ni se otrăvește sufletul și cei cari îl trăvesc nu pot nici măcar să bănuiască, ce roade otrăvite vor culege odată și nici nu vor crede, că sminteala adusă de ei a otrăvit roadele.

Să nu mi se spună, că încerc să fac politică de pe amvon. Eu, vi-o pot spune cu conștiința împăcată, că nu sunt înscris în vreun partid politic; vă pot asigura că nici nu mă voi înscrie, cinstesc pe toți, dar îmi rezerv dreptul meu de preot și îmi fac datoria ce o am ca slugă al bisericii, să osândesc pe toți cari fac sminteală celor mici, celor slabi de inger. E dreptul și datoria mea să ridic cuvânt împotriva tuturor celor ce încearcă în mod conștiu sau inconștiu diabolica otrăvire de suflete în credincioșii bisericii și în fiii patriei mele.

E mai presus de orice îndoială, că nu vom fi toți de una și aceeaș părere sau convingere politică că nici odată nu s'a pomenit într'o țară de un singur partid. Mai mult chiar, realizarea unui singur partid politic într'o țară ar însemna să ai o țară de oameni cu o singură părere dictată de un singur șef de partid, iar aceasta în ultima analiză ar însemna stupefacere.

Dar trebuie să fie stăpânit de un duh rău și partidul și singuraticul, care ar încerca otrăvirea sufletului în cei slabi.

La noi de, aproape zece ani nu se face altceva. E fapt istoric incontestabil și indiscutabil, că otrăvirea sufletelor au început-o străinii din țară, întâiu cei de rasa semită, au urmat apoi cei din afară, i-au secundat înstrăinații noștri, cari fără să-și dea seama au făcut pe companiștii pentru că sufletul lor era copleșit de otrava luată din presa, din cărțile și din vorbele semitilor și a străinilor.

Gândiți-vă de exemplu, la următorul proces. Tu citești zi de zi aceeaș foale străină sau cu tendință de înstrăinare. Tu iai în sufletul tău aceeași otravă zi

de zi, în doze mici dar regulate. Îți lipsește oarecum acest stupefiant, și s'a făcut o necesitate organică. Tu nu mai vezi decât cu ochii tăi otrăviți, nu te mai cugeți decât prin mintea otrăvită, tu nu mai știi să vorbești și să lucrezi decât prin otrava sufletului tău otrăvit.

Otrăvirea aceasta e sminteala de care am vrut să vorbesc iar acum se continuă prin sminteala ce o fac cei smintiți.

Nu vedeți voi că în locul granițelor ce ne despărțeau s'au așezat zidurile despărțtoare înălțate de sminteala înstrăinării? Nu vedeți voi, că între inimile cari odinioară s'au uniau pentru unul și același ideal, astăzi s'a adâncit o prăpastie de netrecut?

Nu vedeți cum fiii aceleiaș țări se urăsc până la moarte? Nu vedeți cum fiii aceleiaș biserici, pentru cari Hristos a murit deopotrivă, prin sminteală adu pierzare unul altuia?

„Vai lumii de smintele! — zice Domnul. — Că nevoie este să vină smintelele, dar vai, omului aceluia, prin care vine sminteala!” (Mt. 18, 7.)

Iar eu găsesc: vai nouă de smintele, dar vai aceloră prin cari vine sminteală.

Că străinii vreau să ne aducă sminteală, înțelegem, dar trebuie să facem pe ai noștri răspunzători înaintea țării, în fața istoriei și înaintea lui Dumnezeu, dacă vor lăsa ca sufletul lor smintit de sminteală străină să smintească sufletele noastre. Dinadins am căutat să-mi fie cuvântarea înțeleasă numai de cei cari o pot cuprinde, pentru că aceștia sunt întâiu răspunzători de sminteala ce se face celor cari nu m'au înțeles pe deantregul.

Pe acești înțelegători îi rog, îi chem și îi conjur întâiu să și curățească sufletele de otrava ucigătoare a smintelii care vine dela străini cu gând de înstrăinare, apoi să se ferească de a otrăvi sufletele nepângărite, sufletele iubitoare. De suntenți fiii aceleiaș patrii, nu ridicăți granțe între inimile fraților voștri, — de sunteți fiii aceleiaș biserici, nu uitați credința nu duceți la pierzare pe frații voștri, pentru cari Hristos a murit, „ci vedeți ca nu cumva slobozenia voastră aceasta să fie sminteală celor slabi.”

Păstorul cel Mare.

*Știi tu câte mii de stele
Strălucesc pe bolta clară?
Știi tu norii ce revarsă
Ploaie peste întreaga țară?
Domnul singur ști-le toate,
Altfel jos ar cădea poate.*

II.

*Știi tu câte musculițe
Joacă'n arzătorul soare?
Ori câți pești trăesc în apă?
D-zeu pe fiecare
Le-a'nzestrat cu câte-un nume,
Când întâi veni pe lume.*

III.

*Știi tu câți copii se culcă
Seara laudând pe Domnul,
Și se scoală fără grijă
Împăcați fiind cu somnul.
Domnul pentru fiecare,
Are-un zâmbet și'ndurare.*

Traducere din englezește de
Ioan Bătrâno, cl. VI.
Liceul „Moise Nicoară”.

Nr. 1742/928.

Comunicat.

Ministerul Cultelor și Artelor, ne-a înaintat adresa No. 11.001/928 de următorul cuprins.

În conformitate cu ordinul Marelui Stat Major Nr. 391 din 28 Februarie 1928, avem onoarea a vă face cunoscut că, în cursul lunii Martie a. c. va efectua viza carnetelor Md. E: 1 ale ofțerilor de rezervă.

În vederea acestei operațiuni toți ofțerii de rezervă, funcționari la autoritățile civile și dispensați de mobilizare sunt obligați ca, cu ocazia vizei carnetului Md. D. 1., să comunice cercului de recrutare numărul de ordine al certificatului Md. D. O.

În caz de neprezentare la viză, vor avea de suportat penalitățile prevăzute de art. 224 bis din codul justiției militare.

Ceace comunicăm părților interesate, spre știre și conformare.

Arad, 19 Martie 1928.

Consiliul Eparhial Ort. Rom.

INFORMAȚIUNI.

Legea cultelor. Proiectul de lege al cultelor a fost mai pe urmă discutat de așa zisul „Comitet al delegaților” Miercuri în 14 Martie a. c. sub prezidiul P. S. Sale Episcopului nostru Grigorie. Punctul de vedere echitabil și cu dreptate al bisericii noastre a fost susținut într'o discuție academică și cu multă competență, de I. P. S. Sa Mitropolitul Ardealului Dr. Nicolae Bălan. Cererile stereotipe ale bisericii gr. catolice a fost susținute de P. S. Sa Episcopul Hossu dela Gherla. Era vorba de paragraful 45 care dispune ce se fac cu averile în caz de treceri dela o confesiune la alta. Uniții pretind că, dacă trec toți credincioșii lor dintr'o comună la biserica românească, averea rămâne episcopiei, iar dacă s-ar desființa episcopia, bisericile și toate averile parohiale trec Mitropoliei unite, și în caz că și mitropolia încetează de-a mai exista toate averile trec în mâna papei dela Roma.

Ei susțin și vreau să fixeze și în legea cultelor că, biserica și toate averile din o parohie, nu aparțin credincioșilor ci episcopiei. Deci prelații uniți vreau să despoaie pe credincioșii lor, de bisericile zidite de ei și de toate averile parohiale.

Sărmanul popor ținut în obezile unației! Dacă ar ști el ce dreptate voește episcopii lor să le leg fereze?

Ce cere biserica ortodoxă? Dreptate și echitate. Dacă dintr'o parohie unită trece un număr de credincioși la noi, ei să primească din biserică și din averile parohiale unite o despăgubire în proporția sufletelor trecute la ortodoxie. Și tot așa dacă trec dela noi la ei.

Lucru foarte firesc. Prelații uniți însă să tem că și pierd credincioșii, deci voesc să-i lege cu averile.

Mai nou aflăm că proiectul de lege a fost depus în senat Vineri în 16 l. c. Seria discuțiilor a deschis-o P. S. Sa Episcopul Ciorogariu, care printr'un discurs viguros a arătat că dreptatea este de partea bisericii noastre ortodoxe, martirizată veacuri de-a rândul.

Noi nu facem zgomot și nu înjurăm cum fac frații gr. catolici, ci așteptăm să ni se facă dreptate. În caz de primejdie vom urma glasul P. S. Sale Episcopului nostru Grigorie și al celorlalți prelați români. P. P. S. S. Lor să pretindă drepturile bisericii noastre. La spate au 14 milioane de suflete.

Conferințe religioase. Societatea ortodoxă a femeilor române filiala Arad a decis organizarea unui ciclu de conferințe religioase pe timpul postului mare.

Conferințele se țin în sala festivă a Seminarului în fiecare vineri după masă la orele 4 și jumătate.

Ciclu acestor conferințe l'a deschis vineri în 16 l. c. directorul Acad. teologice Dr. T. Botiș, care a ținut o conferință cu subiect religios, foarte instructivă.

Biblia întreagă pe o coală de hârtie. Un creștin japonez a scris cu mâna Biblia întreagă pe o coală de hârtie japoneză, lungă de 2 metri și lată de un 1 metru. Literele sunt așa de mici că nu se pot citi decât cu ochianul. La această lucrare, creștinul japonez a lucrat 54 de luni și a spus 10 mii de rugăciuni. Iată ce poate face răvna și răbdarea creștină!

Un mort de 400 ani. Intr'o biserică din Italia s-a făcut de curând mai multe reparaturi. Ca acest prilej s'au găsit mai multe morminte de pe la anul 1450. Intrun mormânt s'a găsit trupul unui călugăr neputrezit parcă ar fi fost îngropat numai acum, oamenii văd în aceasta o minune dela Dumnezeu.

Ce nu se poate cumpăra cu bani? Un scriitor din țara Norvegiei spune despre puterea de cumpărare a banului:

Banul nu are nici un preț. Pe bani poți să cumperi orice? Nu. Se poate cumpăra mâncare, nu și pofța de mâncare; doctorii, însă nu și sănătatea; perne moi, nu și somnul; cărți, nu însă și mintea; lux, nu însă și mulțumirea; petrecere, bucuria însă nu; prietenia nu; servitori, credința lor nu; zile plăcute, liniștea nu. Toate lucrurile acestea le poți cumpăra pe bani, nu însă și rostul lor. Acolo încetează puterea banului.

Altă plângere. Dintr'un sat din jud. Sălaj împotriva preotului gr. catolic care cere pentru cununie 1000 lei, pentru îngropăciune mare 900 lei, mică 350 lei, și așa mai departe. Ba se spune că preotul acesta este și director la o bancă jidovească și a luat banii bisericii dela o bancă românească și l-a depus la banca cea jidovească. Pe lângă aceasta a dat oameni pe mâna judecății pentru bir și zi de lucru. Și pe deasupra are și 32 jug. de pământ și o mulțime de de pocăți în sat.

Convocator.

În baza § 6. din „Regulamentul pentru org. desp.” prin aceasta convoc adunarea generală a *despărământului* Arad al „Asoc. Cler. A Șaguna” care se va ține în ziua de *Mercuri 4. Aprilie* crt. în localul școlii de lângă sf. bis. Catedrală din Arad, cu următorul

PROGRAM:

a. m.

1. Mărturisirea preoților (la oarele 8 dim.) Predică ocazională de Zaharie Colceriu preot în Curtici. 2. Sf. liturgie n. sfințită și împărțirea preoților (la oarele 10 a. m.) Predică ocazională de Petru Nemet preot în Șetin. 3. „Te Deum” (la oarele 11 1/2 a. m.)

p. m. (la oarele 2.)

1. Deschiderea adunării prin președ. Ioan I. Ardelean paroh. 2. Raport asupra activității a cercilor religioase, precum ș'asupra activității pastorale a preoților în a. 1927; 3. Raportul Bibliotecii. 4. constatarea plății cotizațiilor pe a. 1927 și încasarea celor de pe a. 1928; înscrierea de noi membrii; 5. Alegerea a-lor 2 delegați pentru Congresul viitor. 6. Propuneri 7. Încheierea ședinței.

Arad, la 20 Martie 1928.

Ioan I. Ardelean
președintele Desp.

Ioan Marșien
secretar.

CONCURSE

În temeiul rezoluțiunii Ven. Cons. eparhial No. 1245 | 928 prin aceasta s'a publică concurs cu termen de 30 zile pentru îndeplinirea parohiei Cladova devenită vacantă prin pensionarea parohului M. hai Jurca pe data de 1 Aprilie a. c.

Venitela parohiale sunt:

1. Sesiunea parohială constatătoare din cca 29 jug. cad.
2. 8 drepturi de pădure și pășune.
3. Birul preoțesc: câte una măsură de grâu sau cucuruz.

4. Stotele legale.

5. Intregirea dela stat, pe care însă parohia n'o garantează.

6. Locuință în natură, plătită de comuna bisericască.

Parohia este de clasa III-a.

Alesul va predica regulat va catehiza și instrua elevii școlii primare în cântările bisericăști, va predica în fiecare Duminică și sărbătoare și va suporta toate dările după venitul parohial.

Recurenții să-și înainteze cererile de recurs adresate Consiliului parohial din Cladova și instruite cu documentele de calificare și dovezile de serviciu, oficiului protopopesc din Radna, iar dârșii să se prezinte cu stricta observare a dispozițiilor §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii în sta biserică din Cladova spre a se face cunoscuți credincioșilor.

Recurenții din alte eparhii vor produce învoirea P. S. Sale Dnui Episcop diecezan de a putea recurge la aceasta parohie.

Cladova, din ședința dela 21 Febr. 1928.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu: *Procopsie G. vulescu* m. p. protoprezbiter.

—□—

2—3

Conform rezoluțiunii Ven. Consiliu Eparhial Nr. 5308-927, — pentru îndeplinirea parohie Ciuci (Vârfurile) — devenită vacantă prin trecerea în statul de deficiență a preotului Nicolae Balta se publică concurs cu termen de 30 zile

1. Parohia e de cl. II.

2. Venitele parohiei sunt celea din coala B:

a. Brul paroh al 60 măsurii cucuruz în natură;

b. Stotele legale;

c. Locuința în natură în edificiul fost școala confes., ce se va adapta și aduce în stare bună;

d. grădina, supra edificate;

e. întregirea dela stat pentru care parohia nu garantează.

În lipsa recurenților de cl. II-a, se vor admite și reflectanți de cl. III-a.

Alesul va predica în fiecare Duminică și sărbătoare va catehiza la școala primară din loc și va suporta toate impozitele după beneficiul său.

Recursele adresate Consiliului parohial din Ciuci (Vârfurile), se vor înainta Oficiului Protopopesc din Gurahonț. Reflectanții pe lângă observarea § 33 din Reg. pentru parohii, se vor prezenta în sf. biserică pentru a-și arăta desteritatea în oratorie și rituale.

Cei din alte dieceze — pe lângă literile dimisionale — vor adnexa și act dela Prea Sf. Sa Episcopul nostru diecezan, că pot recurge.

Consiliul eparhial ort. român.

În înțelegere cu: adm. ppesc. *Const. Lazar*.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei de cl. II. Moroda, în conformitate cu rezoluțiunea Consistorială Nr. 563-1928, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare la organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt: 1. Uzufuctul grădinei și sesiunii parohiale. 2. Uzufuctul (1) unul jugh. 800 st. □ pământ extravilan din averea Br. Sîma, că recompensare pentru bir. 3. Stotele legale. 4. Intregirea venitului dela stat, pentru care comuna bisericăască nu poate garanta. Preotul va locui în locuința dela șc. conf. până la edificarea casei parohiale.

Preotul ales va predica în fiecare duminică și sărbătoare și va catehiza la școala din comună.

Concurenții din altă dieceză au să dovedească că au consentimentul P. S. S. Episcopului diecezan.

Reflectanții la această parohie sunt poștiți ca recursurile ajustate conform Regulamentului și adresate comitetului par. din Moroda, să subștarnă Oficiului protopresbiteral gr. ort. rom. din Ienopolea (Boros Ineu), având până la termenul regulamentar a se prezenta în sf. biserică din Moroda, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și în oratorie.

Din ședința comitetului par. din Moroda, ținută la 24 Februarie 1928.

În înțelegere cu: *Ioan Georgea* ppresbiter.

Ioan Bota

preș. cons. par.

Dimitrie Nica

notar cons. par.

—□—

1—3

Conform ordinului Ven. Consiliu, Eparhial Nr. 1630-928 pentru îndeplinirea parohie Mădrijești cu filiala S. Buceava devenită vacantă prin abdicarea parohului Sabiu Stănjân, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Biserica și Școala.”

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Sesiia parohială dela matra Mădrijești 32 jugh. arător și fânaș, iar în filie cu reforma agrară s-a primit 16 jugere fânaș, pentru cari însă parohia nu ia răspundea.

2. Birul legal de matră și filie indus aici din oficiu conform ord. Ven. Consiliu eparhial Nr. 1630/928.

3. Stotele legale.

4. Casă parohială în matră.

5. Intregirea dotației dela Stat, pentru care parohia nu ia răspunderea.

Parohia e de cl. II, dar se admite și reflectanți de clasa III.

Alesul va predica regulat la Sf. Biserica și va catehiza la școlile din matră și filie. Va suporta dările după beneficiul său.

Recursele ajustate cu documentele prescise adresate Consiliului parohial din Mădrijești S. Buceava, se vor trimite Oficiului Protopopesc din Gurahonț în termenul concursual. Reflectanții cu observarea § 33 din Regulamentul pentru parohii se vor prezenta în Sf. Biserica pentru a-și arăta desteritatea în oratorie și rituale. Cei din alte dieceze vor produce act dela Prea Sf. Sa Episcopul diecezan.

Consiliul parohial — din Mădrijești — S. Buceava.

În înțelegere cu: adm. ppesc. *Const. Larar*.

—□—

1—3

Redactor responsabil: **SIMION STANA.**

Cenzurat: Prefectura Județului.